

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/59/2012
Identifikačné číslo spisu:	1096899547
Dátum vydania rozhodnutia:	09.04.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1096899547.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Credit Clearing Center, a.s., Nitra, Farská 1338/42, IČO: 35 839 651, zastúpeného advokátom JUDr. Ing. Ľubomírom Navračičom PhD., Mlynské Nivy 48, Bratislava, proti žalovaným: 1/ Z. B., podnikajúca s dodatkom O., V., G., 2/ L. B., V. G., obaja zastúpení advokátkou JUDr. Gabrielou Kobšudovou, Farská 46, Nitra, o zaplatenie príslušenstva pohľadávky, na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. mája 2012, č.k. Z-2-43 Cb 1/1996-296, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 24. mája 2012, č.k. Z-2-43 Cb 1/1996-296 sa z r u š u j e a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe a žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 51 207,24 eur a o trovách konania rozhodol tak, že o nich rozhodne samostatným rozhodnutím.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že odvolací súd opakovane zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. Výtkol súdu prvého stupňa, že jeho rozhodnutie nie je odôvodnené v súlade s ustanovením § 157 O.s.p., že neuviedol z akých skutočností vychádzal, keď uviedol, že pohľadávka žalobcu je premlčaná a otázku premlčania právne neodôvodnil. Uložil súdu prvého stupňa aby v novom konaní vyhodnotil účastníkmi predložené dôkazy, vyhodnotil listinné dôkazy, svedecké výpovede a doplnil dokazovanie ohľadom výšky a oprávnenosti príslušenstva pohľadávky žalobcu, prípadne vykonal ďalšie dôkazy. V novom konaní súd prvého stupňa zistil, že pohľadávka, z ktorej je uplatnené zaplatenie úroku, bola postúpená z pôvodného žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., na súčasného žalobcu Credi Clearing Center, a.s., zmluvou o postúpení pohľadávky z 05. septembra 2002 na základe Notárskej zápisnice N 236/2002, Nz 228/2002 a súd prvého stupňa o tejto zmene rozhodol uznesením z 11. marca 2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19. apríla 2005, čím mal za preukázané, že nastala právna skutočnosť postúpenia pohľadávky v súlade s ust. § 92 O.s.p. Čo sa týka námietok žalovaných, že oznámenie o postúpení pohľadávok, ktoré im bolo doručené je neplatné s tým, že v ňom je nepresne označená pohľadávka,

ktorá tvorí predmet sporu, súd tejto námietke nevyhovel s odôvodnením, že aj keď je pohľadávka nepresne označená, neznamená to, že predmetné oznámenie ako jednostranný úkon je neplatné. Žalovaní 1/ a 2/ nemali s pôvodným žalobcom iný úverový vzťah a k postúpeniu pohľadávky došlo v priebehu konania. Žalovaní si boli vedomí o akú pohľadávku ide a samotné nepresné označenie nespôsobuje neplatnosť právneho úkonu. Žalovaní sa o postúpení pohľadávky dozvedeli najneskôr 24. marca 2005, kedy im bolo doručené uznesenie o zmene účastníka konania. Voči uzneseniu nepodali odvolanie, preto súd uzavrel, že žalovaní 1/ a 2/ sa o postúpení pohľadávky riadne dozvedeli a postupník postúpenú pohľadávku riadne preukázal. Špecifikáciu príslušenstva pohľadávky zo 6. mája 2011 považoval súd prvého stupňa za spresnenie nároku v súlade s podanou žalobou, a preto námietke premlčania príslušenstva pohľadávky nevyhovel. Z uvedených dôvodov žalobe vyhovel.

Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/. Žiadajú napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a žalobu zamietnuť. Uplatnili si náhradu trov celého konania, ktorú vyčíslili takto trovy konania na súde prvého stupňa v sume 8 834,26 eur a trovy odvolacieho konania v sume 1 094,06 eur.

Podľa odvolateľov rozhodnutie súdu prvého stupňa je pre absenciu dôvodov nepreskúmateľné, následkom čoho postupom súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom. V odôvodnení úplne absentuje, ako súd právne posúdil vec, bez doplnenia dôkazov rozhodnutie odôvodnil len citáciou odôvodnenia zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, a to bez uvedenia dôkazov, názorov a zákonných citácií, o ktoré svoje rozhodnutie oprel. Namietali, že súd prvého stupňa nerešpektoval záväzný právny názor odvolacieho súdu doplniť dokazovanie ohľadom výšky a oprávnenosti príslušenstva pohľadávky, prípadne vykonať ďalšie dôkazy a náležite nové rozhodnutie odôvodniť. Uvádzajú, že v celom konaní spochybňovali jednak oprávnenosť príslušenstva a jednak jeho výšku. V dvoch predchádzajúcich zrušujúcich uzneseniach odvolací súd vyslovil záväzný právny názor, že na určenie výšky príslušenstva sú potrebné odborné znalosti, a preto by mal súd prvého stupňa ustanoviť znalca. Z rozhodnutia vôbec nevyplýva, o aký dôkaz oprel súd priznanú sumu, na základe čoho dospel k ustáleniu jej výšky.

Ďalej namietajú, že vôbec neprihliadol na námietku premlčania, vznesenú na pojednávaní 24. mája 2012. Podľa ich názoru v časti príslušenstva istiny nejde o riadne uplatnenie nároku, nakoľko z neho nevyplýva o aké úroky ide, nie je špecifikácia úroku, nie je zrejmé z akej pohľadávky je príslušenstvo uplatnené, pretože nie je zrejmé, ktoré splátky boli ku dňu podania žaloby zaplatené a ktoré nie a napokon za aké časové obdobie je príslušenstvo uplatňované. Tvrdia, že žalobca si nárok titulom príslušenstva riadne neuplatnil dodnes? Nárok v priebehu konania viackrát menil, nikdy však z jeho podaní nebolo zrejmé, čoho sa domáha, z vyčíslenia nevyplývala špecifikácia príslušenstva tak, aby bolo možné posúdiť oprávnenosť jeho vzniku a nárok viažuci sa k uplatňovanej pohľadávke, resp. k omeškaniu so zaplatením jednotlivých splátok pohľadávky. O zmene návrhu súd počas konania nerozhodoval a podľa žalovaných súd rozhodol nad rámec tohto návrhu. Žalobca neodstúpil od zmluvy v súlade s čl. IV bod 4 písm. d/ úverovej zmluvy č. 334027 z 02. decembra 1992. Podľa odvolateľov povinnosť odstúpiť od úverovej zmluvy existovala už 22. júna 1993. Okrem toho v čase podania žaloby, t.j. 02. 01. 1996 neboli splatné všetky splátky, tým bola žaloba v tejto časti predčasná.

Namietajú aj voči aktívnej legitímácii žalobcu. Súd o zmene účastníka na strane žalobcu rozhodoval podľa § 92 ods.4 O.s.p., avšak nežiadal súhlas žalovaných a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva zúčastneným stranám právneho úkonu nemôže suplovať súd svojim rozhodnutím. Poukázali na ustanovenie § 526 ods.1 Občianskeho zákonníka, ktoré stanovuje hmotnoprávne podmienky a ktoré si ani pôvodný a ani súčasný žalobca voči nim nesplnil. Z toho dôvodu tvrdia, že voči nim ako dlžníkom postúpenie pohľadávky nenadobudlo právne účinky, postupník nie je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia vymáhať príslušenstvo pohľadávky, ktoré je predmetom sporu. Zároveň tvrdia, že v tomto prípade ide o nerozlučné procesné spoločenstvo a voči obom si žalobca neplnil zákonnú povinnosť podľa § 526 Občianskeho zákonníka, z toho vyvodzujú, že nemôžu byť zaviazaní na plnenie spoločne a nerozdielne. Žalovaní 1/ a 2/ na záver vyčíslili trovy celého konania.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu, podľa ktorého pohľadávka, ktorej príslušenstvo je

predmetom sporu, bola postúpená z pôvodného žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., na súčasného Credit Clearing Center, a.s. platnou a účinnou zmluvou o postúpení pohľadávky z 05. septembra 2002. Odvolací súd je toho názoru, že žalovaní 1/ a 2/ sa o postúpení riadne dozvedeli a postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi preukázal. Námitka nedostatky aktívnej legitímácie žalobcu nie je dôvodná. Aktívna legitímácia žalobcu bola v tomto konaní náležite vyriešená. Podľa žalobcu si žalobca uplatnil nárok riadne a včas a podaním zo 06. mája 2011 len špecifikoval uplatnený nárok a žalovaní sa k predloženej špecifikácii viac ako rok žiadnym spôsobom nevyjadrili, pričom súd na pojednávaní 11. mája 2011 vyzval zástupkyňu žalovaných, aby sa do 10 dní od pojednávania vyjadrila a listinnými dôkazmi podložila tvrdenia prednesené na uvedenom pojednávaní. Žalovaní uhradili istinu v sume 61 906,66 eur. Týmto uznávacím prejavom /nakolko k nemu došlo po podaní žaloby/ nepochybné vyjadrili, že nárok na zaplatenie nepopierajú. Žalovaná 1/ sa vyjadrila v zápisnici z 02. júna 2009, že právneho predchodcu žalobcu viackrát žiadala o odpustenie úrokov, z čoho vyplýva, že žalovaní o svojom dlhu vedeli a vedia a nepopierajú ho, dlh uznávajú. Pokiaľ ide o odstúpenie od zmluvy, opakovane uvádza, že odstúpenie od zmluvy nie je stanovené ako povinnosť a naviazanie premlčania na takéto ustanovenie je nesprávne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal odvolanie podľa § 212 ods.1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je opodstatnené.

Medzi účastníkmi nie je sporné, že medzi predchodcom žalobcu a žalovanou 1/ bola uzavretá 20. februára 1993 úverová zmluva č. 34/334027-5 na sumu 2 mil. Sk a že žalovaný v priebehu konania zaplatil istinu na dlh v sume 1 865 460 Sk. V súčasnosti medzi účastníkmi zostala spornou výška uplatnených úrokov z omeškania.

Je potrebné prisvedčiť žalovaným 1/ a 2/, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku nezodpovedal, prečo nevyhovel ich námietke voči výške uplatnených úrokov, neuviedol ani z akej istiny, v akej sadzbe a za aké obdobie priznal žalobcovi úroky z omeškania, preto v tomto smere je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné a to napriek právnomu záveru odvolacieho súdu, že ani predchádzajúce rozhodnutie nespĺňalo požiadavky ustanovenia § 157 ods.2 O.s.p.

Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho rozhodnutia súdu prvého stupňa možno označiť za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Obsahuje to aj ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonali ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Sú však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces /IV. ÚS 115/03/. Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a účastníkom umožňuje poznať postup súdu.

Odvolací súd vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah sa zaoberal posúdením obsahu napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa tieto požiadavky nespĺňa. Odvolací súd súhlasí s odvolateľmi, že záver súdu prvého stupňa pokiaľ ide o výšku uplatnených výrokov nevyplýva z jeho zistení. Súd prvého stupňa sa nezaoberal vo svojom rozhodnutí ako dospel k záveru, že žalobcom uplatnené úroky v sume 51 207,24

eur sú uplatnené riadne, včas a opodstatnene. Je zrejmé, že si len bez ďalšieho osvojil tvrdenie žalobcu a to napriek tomu, že odvolací súd mu vo svojom zrušujúcom rozhodnutí z 29. februára 2012, č.k. 5 Obo 16/2012-287 túto povinnosť uložil.

Pokiaľ ide o námietku aktívnej legitimácie žalobcu a námietku premlčania odvolací súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých tieto otázky boli vyriešené.

Vzhľadom na výskyt vady konania ,ktorou je odňatie možnosti konať pred súdom, odvolací súd musí v každom prípade rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom konaní je súd prvého stupňa podľa ustanovenia § 226 O.s.p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, teda súd prvého stupňa je povinný postupovať v zmysle záverov odvolacieho súdu.

Súd prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 224 ods.3 O.s.p. rozhodne aj trovách odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.